

**Avgvstini Barbosæ, V. I. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, & sacrae Congregationis Indicis Consultoris,
Nvnc Electi Episcopi Vgentini, Tractatvs De Canonicis, Et
Dignitatibvs, Aliisque ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1658

33 Canonici an, & quando, & quomodo, Episcopo celebranti, aut alia
Pontificalia exercenti aßistere, & inseruire teneantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98570)

cos incedentes in processionibus Palmarum, & Candelarum, quibus Prælatus cum Mitra interuenit, debere in Ecclesia incedere capite detecto, extra verò Ecclesiam cum birreto.

- 21 Palatium Episcopale Portugalen. si non est continuum cum Ecclesia Cathedrali, illi tamen est contiguum, & quando Episcopus ad dictam Ecclesiam pallio consistoriali indutus procedit, illum sic procedentem à dicto Palatio vsque ad prædictam Ecclesiam Decanus, & Capitulum associant; at redeunti hoc facere negligunt nisi vsque ad portam Ecclesiæ solummodo; & licet Ceremoniale contrarium disponat, Capitulum tamen offert in exequutione veterem possessionem in qua reperitur; nam duo antecedentes Episcopi hoc ita fieri permiserunt. Quare primò dubitat nunc modernus Episcopus, *utrum in hoc casu debeat obseruari Ceremoniale, an huiusmodi stylus?* Secundo *utrum ad Orationes pro Asperges in Missa, & in Processionibus debeat tenere Missale ille, quem Ceremoniale, & idem Missale disponunt, an quidam laicus clauiferarius, vulgo Porteiro da massa, quem Capitulum secundum sua statuta, & stylum ad hunc effectum deputat?* Tertiò. *utrum possit Episcopus obligare Capitulum sub censuris, & pænis pecuniariis ad obseruationem Ceremonialis, quòd prædictum Capitulum obseruare recusat sub prætextu quòd reperiatur in contraria possessione, & stylo.*

Sacra Rituum Congregatio de mense Decembris 1630. respondit ad primum, quòd debent Canonici associare Episcopum redeuntem vsque ad aulam, unde deduxerunt eum ad Ecclesiam, ex Ceremon. Episcoporum lib. 1. cap. 15. Aduertendum tamen quòd † non conuenit gestare pallium à palatio in Ecclesiam; quia pallium assumi debet post cantatam Tertiam, in Sacello Ecclesiæ, ubi paratus Episcopus, Ceremon. lib. 2. cap. 8. Ad secundum, quòd † in Ceremon. lib. 2. cap. 31. alternatiue dicitur à ministris, vel à legili, idè loco legis potest tolerari laicus ille clauiferarius, dummodo sit indutus habitu clericali. Ad tertium, quòd Constit. Clementis VII. aperte obligat ad formulas traditas in Ceremoniali Episcoporum, neminemque ait aliter satisfacere posse. Possunt igitur cogi contumaces iuris remediis, & præsertim quia ibidem tollit omnem contrariam consuetudinem.

- 24 Superest nunc ut videamus an Domino Ciuitatis debeantur per Canonicos Ceremoniæ associationis cum ad Ecclesiam Cathedralē accedit? Hoc dubium fuit satis ventilatum in causa ceremoniarum vertente inter D. Ducem Segorbiæ, & Cardonæ ex vna, necnon Canonicos, & Capitulum Ecclesiæ Cathedralis suæ Ciuitatis Segorbicen. parti-

bus ex altera; in qua Ecclesia præsupponitur esse decem Canonicos, & quatuor Dignitates, vltra quatuor alia officia, & complura beneficia, proposito dubio. An prædicto duci debeantur, & quomodo ceremonia associationis, thurificationis, & pacis? & audita utraque parte in verbo, & scriptis informante perpen-sisque omnibus hinc inde deductis, & allegatis, Sacra Rituum Congregatio sub die 16. Februarij 1630. referente Eminentissimo Sabelo decreuit quòd prædicto Duci ad dictam Ecclesiam accedenti obuiam ire debeat vsque ad valuas dictæ Cathedralis, cum habitu Canonicali tertia pars Canoniorum tunc existentium in dicta Ecclesia choro, Sacristia, ac toto ambitu dictæ Cathedralis, dummodo non sint pauciores duobus Canonicis, inter quos sit, & esse debeat semper vna ex Dignitatibus; eundemque Ducem associare ad sedem pro eo præparatam, atque in discesu reassociare ad dictas valuas Ecclesiæ. Et insuper quòd idem Dux priusquam Canonici, & Dignitates thurificentur tribus ictibus per Diaconum in Missa, in Vesperis verò per primum Presbyterum assistentem, seu alias per eundem à quo thurificatur Episcopus, & hoc tam præsentem Episcopo; idemque Duci osculum pacis eodem modo ante Canonicos, & Dignitates per Subdiaconum transmittatur, & ita prædicta Congregatio censuit, & mandauit ab omnibus, quibus præsens tangit negotium, inuicibiliter obseruari.

CAPVT XXXIII.

Canonici an, & quando, & quomodo Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti assistere, & inseruire teneantur?

SUMMARIUM.

- 1 Assistere tenentur Episcopo celebranti Decanus, seu prima Dignitas, & dua alie Dignitates, vel Canonici præter Diaconum, & Subdiaconum ministros.
- 2 Assistere Episcopo debent digniores, & honoratiores.
- 3 Assistentia cum Pluiali Episcopo celebranti faciendā est à prima Dignitate, seu à primo Canonico in Ordine Presbyterali constituto.
- 4 Dignitas prima, quamuis sit unita, ad assistendum Episcopo sub pænis, & censuris Ecclesiasticis cogi potest.
- 5 Dignitas prima dum in assistentia est apud Episcopum, intelligitur præsens in choro tam in Cathedrali, quam in alia Ecclesia.

6 Assistentia

- 6 *Assistentia duorum Canonorum semper conuenit Episcopo loci Ordinario tantum, siue celebret, siue diuinis Officiis assistat, maxime quando est paratus.*
 - 7 *Canonici duo assistentes Episcopo debent eligi ex numero Diaconorum quando Præbenda sunt distincta.*
 - 8 *Assistere Episcopo tenentur Canonici etiam quando Ordinationem celebrat extra propriam Ecclesiam.*
 - 9 *Episcopo exercente Pontificalia extra Cathedralē Ecclesiam, in ciuitate tamen, tenentur Canonici assistere & inseruire, qui solent assistere, & inseruire exercenti Pontificalia in Cathedrali.*
 - 10 *Canonici Cathedralis si adsint debent inseruire Episcopo Pontificalia exercenti extra Cathedralē, & non alij inferiores.*
 - 11 *Dignitatibus, & Canonici Cathedralis, si adsint pertinet assistere Episcopo Pontificaliter celebranti etiam in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali, non autem ad Canonicos Collegiata, vel Presbyteros Parochialis.*
 - 12 *Episcopo Missam priuatē celebranti in Cathedrali non tenentur Canonici assistere, nisi ex consuetudine Ecclesia assistere teneantur, vt num. 14.*
 - 13 *Canonici in Missis priuatis Episcopo inseruientes non lucrantur distributiones quotidianas, nisi ex consuetudine Ecclesia assistere teneantur, vt num. 14.*
 - 15 *Assistentes Episcopo, licet sint minus digni, omnibus alijs preferuntur.*
 - 16 *Assistentes ratione assistentie ante Dignitates, & Magistratum thurificantur, & recipiunt pacem.*
 - 17 *Thurificare debet Episcopum Assistens Presbyter, siue Dignitas sit, siue Presbyter.*
 - 18 *Episcopo Suffraganeo tenentur Canonici assistere quando nomine proprij Episcopi functiones Episcopales exercent.*
 - 19 *Episcopus Suffraganeus non debet habere assistentiam duorum Canonorum ultra Diaconum, & Subdiaconum.*
 - 20 *Consuetudo vt Dignitates, & Canonici Mitram, gremiale, & thuribulum, ac similia ministrent Episcopo, seruanda est.*
 - 21 *Consuetudo seruari debet vt Dignitas, seu Canonicus gestet Baculum Pastorale ante Episcopum in quibusdam diebus festiuis.*
 - 22 *Archidiaconus cum sustinet Baculum Episcopi dum celebrat solemniter, thurificandus est immediatē post Diaconos assistentes, etiam si sit primus Archidiaconus.*
 - 23 *Ceremoniale Romanum seruandum est circa assistentiam faciendam Episcopo à Dignitatibus, & Canonici.*
- Barbol. de Canon. & Dignitatib.

- 24 *Ceremoniale non tollit immemorabiles, & laudabiles consuetudines, seu abusus.*
- 25 *Dignitates, & Canonici tantum, & non alij etiam vicarius generalis, debent facere circulum.*
- 26 *Biretum debet Episcopus cum cappa sedens ad sedem suam, sibi de per se extrahere, & num. seq.*
- 27 *Dignitates Pluuiialibus, Canonici Presbyteri Planetis, & Subdiaconi Dalmaticis, & Tunicellis uti debent, quando Episcopus solemniter celebrat, & in processionibus.*
- 28 *Dignitates, & Canonici non tenentur ad benedictionem Episcopi genuflectere, sed tantum caput inclinare.*

EPISCOPO celebranti aut alia Pontificalia exercenti assistere & inseruire Canonici debent, vt statuit Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 12. ver. & Episcopo celebranti Vgolin. de potest. Episcopi p. 1. c. 19. §. 3. in princip. me citato in hoc loco Machad. en su perfetto Confessor lib. 4. p. 4. tr. 2. doc. 3. n. 1. & 2. Quare dum ille Missa sacrum celebrat solemniter assistere tenetur Decanus seu prima Dignitas, & duæ aliæ Dignitates, vel Canonici præter Diaconum, & Subdiaconum, ministros, qui cantant Euangelium, & Epistolam; ita censuit Sacra Rituum Congregat. in vna lacer. de anno 1609. quia assistere Episcopo debent digniores, & honoratiores, vt in Calaguritana 1. Iulij 1601. & sic à prima Dignitate, vel à primo Canonico in Ordine Presbyterali constituto assistentia cum Pluuiali Episcopo celebranti facienda est, vt in Vercellen. 7. Augusti 1610. & in Reatina 10. Ianuarij 1609. vbi etiam quod recusans cogendus est pœnis, & censuris Ecclesiasticis, etiam si ipsa prima Dignitas sit vnica, quæ ad assistendum etiam sub eisdem pœnis, & censuris Ecclesiasticis cogi poterit, vt in Calaguritana 12. Decembris 1620.

Et dum est in assistentia apud Episcopum intelligitur præsens in choro; tam in Ecclesia Cathedrali, quàm in alia Ecclesia, eadem Sac. Congreg. in Camerinen. 15. Martij 1608. Dignitatibus, vel aliqua ipsarum superueniente inchoato Officio, assistentes pro ipsis Episcopo, tenentur cedere locum assistentie. Ita S. Congreg. Rit. in Isernien. 21. Iunij 1632. Et nouissime petentibus Dignitatibus Cathedralis Monopolitan. declarari an Episcopo interueniente Missæ, vel Vesperis assistere debeant pro Presbytero assistente vna ex Dignitatibus, an verò Canonicus primus post Dignitates? S. Rit. Congr. in casu proposito sic respondendum censuit. Aut Præbenda sunt distinctæ in Presbyterales, & Diaconales, & tunc Episcopo solemniter celebranti assistere debere pro Presbytero assistente digniorem de Capitulo quocun-

R 2 que

que nomine nuncupetur, dummodo sit in Sacerdotio constitutus. Episcopo vero non celebranti, sed Diuinis tantum praesenti pro Presbytero assistente, inferuire debere digniorem Canonicum post Dignitates. Aut Prabenda non sunt distincta in Presbyterales, & Diaconales, & tunc Episcopo siue solemniter celebret, siue Diuinis tantum praesens sit pro Presbytero assistente inferuire debere digniorem de Capitulo, iuxta dispositionem Ceremonialis, lib. 1. cap. 7. & 8. Ita sub die 15. Decembris 1632.

6 Hæc duorum Canonicorum assistentia semper conuenit Episcopo, siue celebret, siue diuinis Officiis assistat, vt in *Granaten.* 10. Maij 1608. maximè quando est paratus, vt in *Seonen.* 21. Augusti 1604. & in *Æsina* 30. Augusti 1602. Et hoc intelligitur de Episcopo loci Ordinario tantummodo, vt in *Casaraugustana* 9. Maij 1606.

7 Debent autem hi duo Canonici assistentes eligi ex numero Diaconorum, quando Prabendæ sunt distinctæ, ead. *S. Cõgreg. in Nolana* 23. Maij 1603. Non conuenit igitur vt Episcopus in Vesperis decantandis per aliquam ex Dignitatibus Cathedralis stante penuria Sacerdotum, admittat pro assistentibus cum Pluuiabibus clericos in minoribus, constitutos, etiam in solemnioribus festiuitatibus, *S. Congr. Rituum in Casertan.* 18. Septembris 1632.

8 Assistere Episcopo Canonici tenentur, etiã quando Ordinationem celebrat extra propriam Ecclesiam dummodo numerus sufficiens Canonicorum, & ministrorum in Ecclesia romaneat; ead. *S. Rit. Cong. in vna Elborenen.* 7. Iulij 1612. me citato Machado d. docum. 3. num. 4. Nam ꝑ Episcopo exercenti Pontificalia, seu Pontificaliter concionanti etiam extra Cathedralem Ecclesiam, in ciuitate tamen, & non in Diocesi, tenentur assistere, & inferuire, qui solent assistere, & inferuire exercenti Pontificalia in Cathedrali, vt referunt decisum Galet. in *Margarita casuum Conscient. in verb. Episcop. verb. Assistentia* n. 2. me citato in hoc loco Machado d. docum. 3. n. 4. latè Stephan. Gratian. *disceptat. forens. tom. 4. cap. 467. an. 55.* vbi intelligit quando Episcopus facit actum necessarium, exequendo officium suum Pastorale, vocatus scilicet ab exemptis.

10 Vnde pro parte Capituli Cathedralis Isernien. narratum fuit Episcopum exercentem Pontificalia extra Cathedralem adhibere inferuiètes Presbyteros simplices neglectis Canonicis Cathedralis, & petiitum declarari an conueniat? Et eadem *Sacra Rituum Congregat.* sub die 2. Augusti 1631. respondit non conuenire, sed Canonicos Cathedralis in casu proposito inferuire debere etiam extra Cathedralem, & non alios inferiores.

Ad Dignitates igitur, & Canonicos Cathedralis, si adsint, pertinet assistere Episcopo Pontificaliter celebranti etiam in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali, non autem ad Canonicos Collegiatæ, vel Presbyteros Parochialium, etiam si numerus alioquin sufficiens sit Presbyterorum, ead. *S. Rit. Congr. in Calaguritana* 1. Iulij 1601. & in *Bononien.* 20. Aprilis 1602. & in *Brundusim.* 15. Iulij 1617.

Quod absque dubio procedit etiam quando Episcopus celebrat, aut Missæ, seu Vesperis solemnibus quacumque ex causa interest in Ecclesiis exemptis, & Sedis Apostolicæ immediatè subiectis, intra finem tamè suæ Diocesis existentibus, quia potest ibi sibi assumere suos Canonicos, & ibi habere cum eis circum ad gloriam, & ad ipsum pertinet Confessionem facere cum Sacerdote, incensum imponere, & benedicere, ac benedictionem post Vesperas, & post Missam dare. Et si contingat ipsum processionaliter cum Capitulo Cathedralis Ecclesiæ accedere ad dictam Ecclesiã, vt suprà exemptam, & in eadem Missæ solenni, aut Vesperis interesse, tunc Episcopalis sedes in cornu dextrò chori, siue Ecclesiæ collocanda est vno gradu eminentiori cum ornatu cõgruo, & situ aliquatenus superiori respectu sedis Abbatis dictæ Ecclesiæ, & à latere Episcopi sequi debent immediatè Canonici Cathedralis Ecclesiæ: in sinistro verò cornu ponenda est sedes Abbatis vno gradu humilior absque ornatu, & loco aliquatenus inferiori, adeò vt nō sit opposita sedi Episcopali, & apud Abbatem ordine sedeât ipsius Collegiatæ Ecclesiæ Canonici Ita *S. Cong. Rit. in Alexandrina S. Petri in Brogoglio* 7. Februarij, 1604.

Episcopo Missam priuatè celebranti in Cathedrali non tenentur Canonici assistere, vt resolutum ait Scipio de Rubeis d. *vers. Assistentia*, num. 4. me citato in hoc loco Machado d. lib. 4. p. 4. tract. 2. docum. 3. num. 3. in fine & ꝑ quatenus Episcopo in his Missis priuatibus inferuiunt, non gaudent distributionibus, vt censuit *Sacra Congregatio Concil.* sub die 17. Martij 1619. ꝑ Nisi ex consuetudine Ecclesiæ assistere tenerentur; quia talis consuetudo esset obseruanda, & Canonici assistentes non admitterent distributiones quotidianas, vt censuit *Sacra Rituum Congreg. in vna Lamacen.* 25. Aprilis 1608.

Assistentes Episcopo, licet sint minus digni, omnibus aliis præferuntur, ead. *S. Rit. Congr. in vna Caputaq.* 18. Maij 1602. & ratione assistentiæ ante Dignitates thurificantur, & recipiunt pacem, vt in *Cremen.* 28. Septembris 1602. & in *Nolana* 23. Maij 1603. & in *Bracharen.* 19. Iunij 1608. ꝑ Et sic post Episcopum ante Magistratum quamuis sit de moribus, eadem *Sacra Congregat. in Patavina* 2. Martij 1602. Episcopum autem thurificare debet assistens

- assistent Presbyter, siue Dignitas sit siue Canonici, & non diaconus Euangelij, eadem *Sacra Congreg. in Placentina* 19. Maij 1607.
- 18 Episcopo autem Suffraganeo tenentur Canonici assistere quando nomine proprii Episcopi functiones Episcopales exercet, eadem *S. Rituum Congreg. in vna Bracharen.* 20. Februarij 1604. Machado *dict. docum.* 3. num. 4. & eadem obsequi præstare Episcopo delegato, quæ tenentur præstare deleganti, vt in ead. causa 20. Martij 1604. † Non debet tamen habere assistentiam duorum Canoniconum vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantaturi Euangelium, & Epistolam, sicut haberet proprius Episcopus, vt in eadem *Bracharen.* 1. Septembris 1607. Nec contrarium deciditur in *Terraconen.* 7. Iulij 1612. dum habet Canonicos duos, non autem Dignitates, præter Diaconum, & Subdiaconum assistere debere Episcopo Suffraganeo Pontificaliter celebranti, quia de hoc erat vbi antiqua cõsuetudo.
- 20 Consuetudo vt Dignitates, & Canonici Mitram, gremiale, & thuribulum, ac similia ministrant Episcopo, seruanda est, eadem *Sacra Rituum Congregatio in Lamacen.* 5. Iulij 1603. vbi etiam fuit resolutum † seruari debere consuetudinem vt Dignitas, seu Canonici gestet Baculum Pastorale ante Episcopum in quibusdam diebus festiuis. † Cum autem Archidiaconus sustinet Baculum Episcopi dum celebrat solemniter, thurificandus est immediatè post Diaconos assistentes. *Sacra Congregatio Rituum in Bracharen.* 28. Aprilis 1607. etiam si sit primus Archidiaconus, & habeat alias prærogatiuas, vt in eadem causa 19. Ianuarij 1608.
- 23 Denique circa assistentiam faciendam Episcopo à Dignitatibus, & Canonici seruandum est Ceremoniale Romanum, vt expressè monuit eadem *Sacra Rituum Congregatio in vna Visen.* 31. Iunij 1605. & aliàs fuisse declaratum testatur Scipio de Rubeis *dict. verb. Assistentia, ultim.* Prout circa alia omnia seruari debere censuit eadem *Sacra Congregatio in vna Alexandrina* 15. Martij 1608. & in *Mexican.* 4. Aprilis 1620. Prout etiam dispositionem Cæremonialis Episcoporum tenetur Episcopus omnino obseruari facere in Cathedrali, & in aliis Ecclesiis suæ Diocesis, *Sacra Congregatio Rituum in Angren.* 15. Decembris 1632. nisi ad sit laudabilis, & immemorialis consuetudo in contrarium, vt in *Salernitana* 16. Iulij 1605. quia † Cæremoniale non tollit immemorabiles, & laudabiles consuetudines, sed abusus, vt in *Salamantina* 10. Ianuarij 1604. *Cæsaraugustana* 10. Aprilis 1604. *Mantuanana* 19. Iunij eiusdem anni, *Brundufina* 17. Septembris 1611. *Tornacem.* 28. Ianuarij 1612. *Foroliuina* 4. Aprilis 1615. *Hydruntina* 30. Ianuarij 1616. Quod quidem processit Barbof. de Canon. & Dignitatib.

dit in omnibus Regnis, & locis totius Christianitatis, vt fuit dictum in *vna Elborens.* 17. Iunij 1606.

In Missa solemni ante Episcopum ad Hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. Dignitates, & Canonici tantum, & non alii, etiam Vicarius generalis, debent facere circulum, vt censuit eadem *Sacra Rituum Congregatio in vna Maceraten.* 28. Septembris 1630.

Et Canonici ad chorum obligati semper Episcopo interessenti cum cappa Missis decantandis tenentur facere circulum iuxta dispositionem Cæremonialis Episcoporum. *Sacra Congregatio Rituum in Cassanen.* 5. Martij 1633.

Pro parte Cathedralis Lauden. petitum fuit à *S. Rituum Congregat.* declarari, an in *Provincia Mediolanen.* sit laudabilis ea consuetudo, vt Episcopo cum cappa sedenti ad sedem suam caput aperiatur, & cooperiatur ab altero ex Diaconis assistentibus, & eo casu ad quem spectabit? & *S. Rit. Congr.* audita relatione Eminentiss. & Reuerendissimi Dom. Cardin. Bellarmini respondit biretum debere Episcopum sibi de per se extrahere. Die 4. April. 1620.

Capitulum, & Canonici Collegiatæ Ecclesiæ Sancti Martini terræ Carreti Thelesinæ Diocesis petierunt ab eadem *Sacra Rituum Congregatione* responderi, an Episcopo assistenti diuinis Officiis cum Cappa Canonici debeant deponere, & ponere biretum in capite Episcopi, & an isto casu debeatur assistentia Canoniconum? & eadem *Sacra Congregatio* sub die 22. Decembris 1629. respondit nihil deberi de predictis Episcopo. Et nouissimè eadem *S. Congreg. in Isernien.* 21. Augusti 1632. censuit neque Dignitates, neque Canonicos assistentes Episcopo tenere caput Episcopo tegere & detegere, quando assistit Diuinis cum cappa & bireto.

Et quando Episcopus solemniter celebrat, ac in processibus, abusus est vt omnes tam Dignitates, quàm Canonici Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi induantur Pluuiialibus, quia Dignitates Pluuiialibus, Canonici Presbyteri Planeris, Diaconi, & Subdiaconi Dalmatici, & Tunicellis vti debent. *Sacra Congregatio Rituum in Neapolitana* 25. Martij 1602. & in *Placentina* 19. Maij 1607.

Canonici, & Dignitates non tenentur ad benedictionem Episcopi genuflectere, sed tantum caput inclinare, nec debent genuflectere quando Episcopum celebrantem thurificant, eadem *Sacra Congregatio in Ofsen.* 4. Maij 1613.

Et ideo Dignitates, & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inferuientes, nullo modo tenentur genuflectere *S. Cong. Rituum in Monopolitana* 15. Decembris 1632.

51 Et Episcopus diebus festis non solemnioribus, & ferialibus non debet aequaliter sedere cum Canonicis, sed sedem ceteris eminentiorem indifferenter conscendere, suoque gradu, & ordine inspecto ubique Episcopalis Dignitatis decorem, & grauitatem sustinere. Ita S. Congreg. Conc. in Tarsonen. 20. Iulij 1620. ante Dignitates non debet poni puluinar cum tapete, sed debent sedere in suo stallo, sicut reliqui Canonici, sed quandoque ratione Dignitatis potest indulgeri puluinar de corio tantum. Ita Sacra Congregat. Rituum in Tridentina 24. Martij 1612.

CAPVT XXXIV.

*Canonicorum Officium in canendo
& assistendo in choro quod?*

SUMMARIVM.

- 1 Distributiones quotidianas, ut lucrentur Canonici tenentur ad cantandam Missam Conuentualem.
- 2 Missa Conuentualis omitti non potest pro Missa votiu pro Defunctis.
- 3 Diaconus, & Subdiaconus inseruietes celebranti debent esse eiusdem Ordinis, & non inferioris cum celebrante.
- 4 Canonici, qui Breviarium à Pio V. reformatum acceptarunt, tenentur (sed non sub peccato mortali) recitare in choro Officia Defunctorum, & B. Maria, & Psalmos Penitenciales, & Graduales diebus assignatis.
- 5 Consuetudo seruanda est, qua recitatur in choro Officium B. Virginis in Semiduplicibus, & Dominicis.
- 6 Officium paruum B. Virginis quando recitatur in choro tempore Paschali, dicitur sine addito Alleluia.
- 7 Officium in choro dato signo inchoandum est, non expectato Vicario.
- 8 Officium non est inchoandum statim signo dato, sed elapsa tertia parte hora post signum datum.
- 9 Canonici obligantur sub onere, & obligatione restitutionis distributionum psallere, seu cantare in choro cum aliis, & non satisfaciunt si solum assistant, & numeris seqq.
- 12 Consuetudine, aut statuto vigente Canonici choro satisfaciunt interessendo, & faciendo ut Capellani, & Cantores psallant.
- 13 Distributiones amittunt dormientes, vel confabulantes in choro.
- 14 Canonici non tenentur ad harmoniacam modulationem cantus figurati, sed satisfaciunt in magnis festiuitatibus, in quibus Ecclesia eo cantu utitur, assistendo cum debita intentione Cantoribus.

- 15 Canonici in choro cum aliis non cantans, non tenentur ad totas distributiones restituendas, sed proportionabiliter pro parte correspondente defectibus, quos commisit.
- 16 Canonici qui abest à choro sine causa animo amittendarum distributionum tempore absentiae respondentium, an peccet mortaliter remissive.
- 17 Assistencia in choro quomodo facienda, & an & quando ab eo egredi liceat, ostenditur.
- 18 Punctator est creandus qui in choro notet eos, qui intersunt Diuinis.
- 19 Punctator librum ostendere debet cum Episcopo videbitur.
- 20 Episcopus poterit cogere Canonicos ad prestandum iuramentum de fideliter punctando in choro.
- 21 Libris Capituli circa Canonicorum interessentiam standum est.
- 22 Libri Capituli eo fortius pro ipso Capitulo fidem faciunt si fuerint tenti, & rogati per secretarium Capituli, qui fuerit Notarius.
- 23 Aqua benedicta aspersio debet fieri sigillatim quibuscumque Dignitatibus, & Canonicis.
- 24 Thurificandi munus ad Diaconum spectat.
- 25 Thurificandus minimè est à Presbytero celebrante dominus loci, aut quinis aliis.
- 26 Thurificatio cum triplici ductu thuribuli Episcopo tantum conuenit.
- 27 Thurificatio Episcopo non debetur à Canonico, vel Dignitate assistente genibus flexis, sed stante.
- 28 Thurificatio iuxta regulas Cereemoniali debet fieri celebranti in absentia Episcopi triplici ductu.
- 29 Vicario generali sedenti in choro licet supra Canonicos thurificatio duplici non autem triplici ductu thuribuli debetur, si tamen non sit Prælatus.
- 30 Dignitatibus, & Canonicis Cathedralium, & Collegiarum in suis Ecclesiis duplici, ceteris verò de choro unico ductu thurificatio debetur.
- 31 Portionarij, seu Beneficiarij si per omnia aequiparentur Canonicis, & aequaliter sedcant, & incedant, duplici ductu thurificandi sunt.
- Insensatio, & osculum dantur prout Dignitas personarum, vel obseruantia introduxerit. ibid.
- 32 Episcopo cum Canonico Cathedralis in Collegiata exempta thurificatio qualis debetur, ostenditur.
- 33 Magistratui debetur thurificatio post Canonicos a quibus ductibus.